

Finansiering och stöd
Johanna Stenström
johanna.stenstrom@regionjh.se

Regionala utvecklingsnämnden
RUN/145/2025
2025-04-24

Medfinansiering till projekt Hållbara inköpsprocesser

Ärendebeskrivning

Region Jämtland Härjedalen inkom den 17 februari 2025 med en ansökan om 4 570 863 kronor i medfinansiering till projektet Hållbara inköpsprocesser. Projekttiden är 1 augusti 2025 till 30 november 2028. Projektet är ett samverkansprojekt och kommer drivas tillsammans med Mittuniversitetet och Östersunds kommun. Övrig finansiering kommer enligt projektets totala finansieringsplan från Tillväxtverket genom Europeiska regionala utvecklingsfonden med 3 047 241 kronor.

En reviderad ansökan och en reviderad budget finns bilagt ärendet.

I ansökan framgår att en övergång till cirkulär ekonomi är avgörande för att nå Sveriges klimatmål och de globala målen för hållbar utveckling enligt Agenda 2030, och offentlig upphandling kan vara en motor i att driva på den utvecklingen.

Region Jämtland Härjedalen beskriver i ansökan att projektet adresserar flera utmaningar i hur hållbarhetsaspekter kan inkluderas i inköpsprocesser. Genom att främja cirkulär ekonomi och hållbar upphandling minskas resursuttaget och användningen av naturresurser. Vidare framgår i ansökan att upphandlande organisationer och beslutsfattare saknar kunskap om cirkulär upphandling och hur den kan implementeras effektivt. Region Jämtland Härjedalen anser att det finns ett behov av ökad dialog och samverkan mellan offentliga organisationer och näringslivet för att främja cirkulära affärsmodeller och teknologier.

Projektet grundar sig på förstudien "Cirkulär upphandling" RUN/210/2024 i vilken Region Jämtland Härjedalen har undersökt intresset för cirkulär upphandling hos offentliga organisationer och företag i länet.

Projektet ska öka kunskapen om cirkulär upphandling genom utbildningar, workshops och informationskampanjer. Det ska främja erfarenhetsutbyte och samverkan mellan offentliga organisationer och näringslivet, samt genomföra dialoger för att identifiera behov och möjligheter. Genom coachning och handledning ska projektet stödja implementeringen av hållbara inköpsprocesser. Kartläggning och analys av nuvarande upphandlingsprocesser ska identifiera områden där cirkulära metoder kan införas. Test av arbetsmodeller och verktyg ska stödja cirkulär upphandling och främja hållbarhet och innovation.

Målgruppen för projektet är offentligt upphandlade organisationer; länets åtta kommuner, Region Jämtland Härjedalen, Länsstyrelsen och Mittuniversitetet.

Kortsiktigt mål med projektet är att målgruppen får en ökad förståelse för hållbarhet och cirkulär upphandling. Att utförda kartläggningar och analyser av nuvarande upphandlings- och inköpsprocesser kommer att identifiera områden där cirkulära metoder kan införas och ge störst effekt. Att genom coachning och handledning i

användningen av modeller och effektiva arbetsmetoder kommer målgruppen kunna implementera cirkulära upphandlingsstrategier mer effektivt. Genom marknadsdialoger mellan offentliga organisationer och näringslivet skapas kunskap och förståelse för varandras behov, utmaningar och möjligheter. Målgruppen kommer att ha fått möjlighet att testa metoder och arbetssätt som kan leda till att de tillämpar miljömässigt hållbar upphandling framöver.

Långsiktigt mål med projektet är att genom att offentliga organisationer tillämpar cirkulära inköpsmetoder i större utsträckning kommer resursanvändningen att bli mer hållbar. Implementeringen av cirkulära upphandlingsstrategier kommer att leda till minskade avfallsmängder och lägre koldioxidutsläpp, vilket bidrar till att uppnå klimatmålen och minska den totala miljöpåverkan. På lång sikt kan cirkulär upphandling leda till kostnadsbesparingar för offentliga organisationer genom effektivare resursanvändning och minskade avfallshanteringskostnader. Genom att ställa krav på cirkuläret i upphandlingar kommer företag att uppmuntras att utveckla nya affärsmodeller, tekniker och produkter som stödjer en cirkulär ekonomi.

Legala förutsättningar för stöd

Projektstöd får beviljas enligt förordning (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala utvecklingspolitiken. Bidrag som utgör statligt stöd enligt artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt får inte lämnas med stöd i förordning (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala utvecklingspolitiken. Med stöd i förordning SFS 2003:596 får således aktiviteter som riktar sig direkt till företag endast vara av ringa och allmänfrämjande karaktär.

Projektstöd får inte finansiera åtgärder som omfattas av stöd enligt någon av de förordningar som styr företagsstöden. Projektets insatser ska vara vidare avgränsade från den ordinarie verksamheten i fråga om tid, ekonomi och arbetsinsats. Bidraget får inte utgöra driftstöd.

Bidrag får lämnas med högst 50 procent av utgifterna för projektet. Bidrag får lämnas med högst 60 procent om medfinansiering lämnas från Europeiska regionala utvecklingsfonden eller Europeiska socialfonden+ enligt förordningen (2022:1379) om förvaltning av program för vissa EU-fonder.

Projektverksamheten ska bidra till att uppnå målet för den regionala utvecklingspolitiken och den nationella strategin för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 är styrande för vad medlen får användas till. Av projekten ska det särskilt framgå hur projektet bidrar till en hållbar utveckling utifrån hållbarhetsaspekterna.

Beslutsmotivering

Legal

Projektet är avgränsat mot den ordinarie verksamheten i fråga om tid, ekonomi och arbetsinsats och utgör inte driftstöd. Projektet innehåller inte åtgärder som kräver tillämpning av statsstödsregelverket.

Ekonomisk

Projektet är ekonomiskt avgränsat från ordinarie verksamhet och en genomgång av projektets kostnadseffektivitet har gjorts i beredningen av ansökan.

Strategisk

Projektet ligger i linje med den nationella strategin för hållbar regional utveckling, i vilken det framgår att den offentliga sektorn spelar en viktig roll för att möta samhällsutmaningarna, ta till vara möjligheterna och hitta lösningar. Detta påverkar sektorn genom sin egen verksamhet och att vara centrala kunder för innovativa lösningar från näringslivet genom upphandling samt att sätta spelregler för andra genom policy och lagstiftning. Vidare går det att läsa i den nationella strategin att den offentliga sektorn är en viktig aktör för samverkan för systeminnovation för att möta samhällsutmaningarna i samspel mellan många olika aktörer och att insatser riktade mot offentlig upphandling kan bidra till att stärka näringslivets klimatomställning och konkurrenskraft.

I den regionala utvecklingsstrategin lyfts vikten av samhällsomställning, att vi delar och tänker cirkulärt vilket detta projekt styr mot. Projektet stödjer omställningen till en cirkulär ekonomi genom att främja hållbar resursanvändning, konsumtion och produktion. Genom att öka kunskapen om cirkulär upphandling bland offentliga organisationer, politiker och näringslivet, bidrar projektet till att fler hållbara beslut fattas vid upphandlingar och inköp.

Projektet harmoniserar med styrkeområdet Hållbar energi i programmet för smart specialisering. Genom att implementera cirkulära upphandlingsmodeller, bidrar projektet till att minska resursuttaget och användningen av naturresurser.

I beredningen av ärendet har dialog förts med projektets målgrupp. Frågor gällande projektets förankring, möjlighet till deltagande och efterfrågan av projektets insatser har skickats ut till kommunerna inklusive upphandlingskontoret på Östersunds kommun, Länsstyrelsen samt Region Jämtland Härjedalen (inköp och upphandling). Samtliga har återkopplat och 90% är positiva till projektet och gör bedömningen att de har möjlighet att delta i projektets aktiviteter.

Sammanfattande bedömning av ansökan

Utifrån ovan sammanvägda bedömning föreslår Region Jämtland Härjedalen bifall på ansökan.

Uppföljning, utvärdering och rapportering

Projektet ska redovisa följande nationell indikator:

- Antal deltagande organisationer: mål 11 stycken

De åtta kommunerna i Jämtlands län, Region Jämtland Härjedalen, Länsstyrelsen och Mittuniversitetet.

Stödmottagaren ska vid rapportering i samband med ansökan om utbetalning rapportera utfall på uppföljningsindikatorn samt delge övrig information som är relevant för uppföljning och utvärdering av projektet. Stödmottagaren ska slutrapportera senast 31 januari 2029.

Regiondirektörens förslag

1. Region Jämtland Härjedalen beviljar medfinansiering till projektet Hållbara inköpsprocesser med 60 procent av redovisade och godkända kostnader, dock max 4 570 863 kronor.
2. Projektstödet finansieras med medel från anslag 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder.
3. Beslutet gäller under förutsättning att övrig finansiering ordnas enligt ansökan.
4. Region Jämtland Härjedalens Allmänna villkor för stöd till projekt (RUN/640/2017) gäller för projektet.

I tjänsten

Sara Lewerentz
Regiondirektör

Elin Nirjens
Tf. områdeschef Hållbar tillväxt

Utdrag till

Region Jämtland Härjedalen